

НОВИНИ УТРО**Резолюція****V з'їзду Українського товариства радіаційних онкологів
з міжнародною участю
(Чернігів, 21–23 червня 2010 р.)**

21–23 червня 2010 р. у Чернігові відбувся V з'їзд УТРО. В його роботі взяли участь 150 делегатів з 23 областей України, а також Туреччини, Німеччини, Республіки Білорусь та Республіки Чехія. Представлено 44 наукових роботи. На п'яти засіданнях заслухано 35 доповідей з питань технічного переоснащення радіологічних онкологічних закладів, метрологічного та інженерно-технічного забезпечення радіотерапії, національного ТЛД-аудиту дистанційних гамма-терапевтичних апаратів, проблем комбінованого лікування злоякісних пухлин, зокрема лімфопроліферативних захворювань, сучасної брахітерапії, супровідної терапії онкологічних хворих, лікування променевих ушкоджень. Детально обговорено проблемні питання протоколів радіотерапії.

Заслухавши і обговоривши доповіді, учасники з'їзду відзначили, що злоякісні новоутвори протягом останніх десятиліть вийшли на перші позиції у структурі загальної захворюваності населення України. За даними Національного канцер-реєстру, щороку тут фіксується понад 325 випадків на 100 000 населення уперше виявлених онкозахворювань, а показник смертності від них перевищує 195 на 100 000.

Метою радіотерапії є підведення точно розрахованої дози іонізуючої радіації до визначеного діагностичними методами об'єму пухлини без ризику променевого ушкодження нормальних тканин, що її оточують, з кінцевою метою повної ерадикації пухлини, поліпшення якості і збільшення тривалості життя при прийнятних матеріальних витратах на лікування.

Основні напрямки наукового пошуку в галузі променевої терапії (ПТ) полягають у підвищенні протипухлинного ефекту на фоні зниження різних форм променевих ускладнень, що

визначає якість життя онкологічних хворих. З цією метою в радіології останнім часом застосовують програми ПТ з використанням різних хімічних, фізичних та інших сенсibilізувальних агентів.

Успіх променевого лікування в даний час визначається не тільки дослідженням і розробкою способів оптимізації просторово-часового розподілу дози й використанням різних сенсibilізувальних засобів. Планування і прогнозування променевої дії висуває завдання індивідуалізації цього лікування як за рахунок знань щодо клінічних особливостей захворювань, так і визначення й урахування радіобіологічних, морфологічних та молекулярно-біологічних характеристик популяцій клітин пухлини конкретного хворого.

Проблема забезпечення гарантії якості ПТ є однією з найважливіших на даному етапі розвитку медичної радіології. Вона комплексна й охоплює як питання підвищення рівня фізико-технічного забезпечення, розвитку медико-біологічних основ ПТ, так і організаційного кадрового характеру.

Згідно з міжнародними вимогами підвищення ефективності ПТ злоякісних пухлин та запобігання їх рецидивам і променевим ускладненням необхідно забезпечити опромінювання пухлини-мішені та суміжних тканин з похибкою не більше 5 %.

Забезпечення необхідної точності відпускання поглинутої дози при ПТ можливе шляхом проведення регулярного контролю радіаційного виходу терапевтичних апаратів, тобто калібрування терапевтичного струменя як у самому радіологічному відділенні, так і при метрологічній атестації радіаційних полів апаратів ПТ, а також при проведенні незалежного зовнішнього аудиту.

Починаючи з 1999 р., МАГАТЕ спільно з ВООЗ проводить регулярний незалежний аудит якості калібрування гамма-терапевтичних струменів методом термолюмінесцентної дозиметрії в Україні (ТЛД-аудит).

Наша країна має можливість впровадження Центру національного ТЛД-аудиту завдяки отриманій матеріально-технічній підтримці МАГАТЕ і підготовленій методичній базі для організації та проведення ТЛД-аудиту. Впровадження в Україні методології МАГАТЕ/ВООЗ щодо проведення незалежного ТЛД-аудиту дозволить забезпечити обов'язковий контроль якості калібрування радіаційних струменів для всіх гамма-терапевтичних апаратів на регулярній основі, поліпшити точність відпускання поглинутої дози пацієнтові і в цілому підвищити якість променевої терапії.

Проведено нараду завідувачів кафедр радіології додипломної та післядипломної освіти «Кадрові питання радіаційної онкології», головує: член-кореспондент НАМН України професор М.І. Пилипенко, професор Д.С. Мечев, професор Н.Г. Семікоз. Розглянуто кадрові питання, обговорено програми з освіти і навчання радіаційних онкологів та проблеми удосконалення післядипломної освіти на кафедрах онкології та радіології.

З'їзд ухвалив такі рішення:

1. Оскільки чинні штатні розклади лікувальних закладів і відділень радіаційної онкології в Україні не відповідають сучасним технологіям проведення ефективної ПТ (використання лінійних прискорювачів, брахітерапевтичних апаратів високої потужності дози, симуляторів, планувальних систем пристроїв індивідуального захисту нормальних тканин) і це гальмує розвиток радіотерапії до сучасного рівня в системі охорони здоров'я України, Правлінню УТРО необхідно:

а) звернутися до Міністерства охорони здоров'я з пропозицією привести у відповідність до світових стандартів і потреб нової ПТ перелік спеціальностей у радіаційній онкології, а саме: радіаційний онколог, медичний радіаційний фізик, радіотерапевтичний рентгенолог, інженер-дозиметрист, інженер з обслуговування радіаційних апаратів, радіаційний технік-технолог;

б) провести організаційну роботу з внесення відповідних змін до програм підготовки і перепідготовки названих нових спеціальностей і до положення про присвоєння лікарської кваліфікаційної категорії за фахом радіологія, променева терапія, а саме впровадити бальну систему оцінювання спеціалістів з урахуванням обсягу володіння лікувальними методиками.

2. Правлінню УТРО підготувати пропозиції до Міністерства охорони здоров'я України щодо включення завідувачів відділень ПТ, які здійснюють крім адміністративної роботи повне лікувальне навантаження, в списки осіб, які працюють постійно та безпосередньо в сфері дії радіації (не менше 80 % робочого часу).

3. Проводити навчання інженерів та технічного персоналу з обслуговування радіотерапевтичного обладнання на базі ДУ «Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва НАМН України» та кафедри радіології НМАПО ім. П.Л. Шупика.

4. Доручити ДУ «Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва НАМН України» протягом 2011 року внести зміни та доповнення до розділу «Променева терапія» у Протоколах надання медичної допомоги хворим на злоякісні новоутвори.

5. Привернути увагу головного позаштатного спеціаліста Міністерства охорони здоров'я України зі спеціальності променева терапія на необхідність подальшого переоснащення закладів радіаційної онкології (обласні онкологічні диспансери) сучасною апаратурою для променевої терапії.

6. Доручити правлінню УТРО провести роботу з аналізу та публікування отриманих результатів діяльності радіотерапевтичних відділів і кабінетів у лікувальних закладах України.

7. Запланувати проведення наступної конференції УТРО в 2011 році в Івано-Франківську.